

Sz. J.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: BUDAPESTI ZENEI HETEK

Cím: Georgescu és Gilelsz

Forrás: Magyar Nemzet

1959. okt. 6.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárv

78(064.5)

Gilelsz, Emil

"1959"

Személy

Helyszám

Két kiemelkedő muzikus: George Georgescu és Emil Gilelsz közös hangversenye szerzett nagy élményt a Budapesti Zenei Hetek eseményei sorában. Közönségünk őszinte örömmel köszöntötte ismét Budapesten a világhírű román karmestert — aki az elmúlt évadban a Bukaresti Filharmonikusokkal vendégszerepelt nálunk —, s fokozott izgalommal várta Gilelsz második fellépését; mint ismeretes, a nagyszerű szovjet pianista, betegsége miatt, kénytelen volt lemondani szólóestjét és hallgatóságával csak az újabb zenekari koncerten találkozhatott.

Georgescu erőteljes, koncepciózus, szilárd formákat építő tolmácsolóművészete először Haydn D-dúr («Duda») szimfóniáját szólaltatta meg az Állami Hangversenyzenekarral. Talán vitatkozni lehet arról, hogy stílus szempontjából helyese-e itt a nagyzenekar létszámához viszonyított vonós-együttes, viszont az is tökéletesen igaz, hogy a nyolc nagybőgő mindvégig tömör és soha el nem mosódó vonallal húzta alá a szimfónia szerkezetét, s a hangzás-élményt az orgonapedál-szerű alap csak fokozta.

Második számként Constantin Silvestri Toccataja került előadásra. A kiváló karmester szerzői arculatát mutatja be ez a kompozíció; a közönség egy része már hallotta Budapesten, de újra döbbenetesnek találta. Egyetlen kis ritmusképletből egész számguldó, dübörgő-üvöltő gépi vi-

lágot épít föl a szerző; a hangzást tekintve szinte a »konkrét zene« határait súrolja, bár a zörejeket zenei instrumentumok, elsősorban bőséggben használt ütők állítják elő. A határozottan érdekes — és kitűnően előadott! — művet megismételtette a közönség. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a Haydn-szimfónia és a Toccata következő Beethoven G-dúr zongoraverseny közé sehogyan sem illett ez a fajta zene.

Emil Gilelsz remekelt a G-dúr zongoraversenyben. Beethoven-játéka igen széles teret ölelt át, a legyengédebb lírától a hatalmas, titáni hangig. Kiváló alkalom volt a szereplés arra, hogy örömmel állapíthassuk meg: mily nagy mértékben mélyült a pianista költői átélése — a csodálatosan személyes, lírai mivőléséből táplálkozó mű érzékenysége pontosan leméri a megszólaltató művész erejéit. A tolmácsolás művészi ereinei mellett, azoktól elválaszthatatlanul, Gilelsz nagyfokú virtuóz készsége is megnyilatkozott; a humánusot képviselő elemek a technikával összefogva teremtették meg a művészi hatást.

Befejezésül Brahms I. szimfóniáját játszotta el dicséretet érdemlő Állami Hangversenyzenekarunk Georgescu felfogásában a fékezett — vagy oldott — szenvedélyek fölényesen bölcs leszűrődöttségét tükrözve az egyébként nagy feszültséget teremtő előadás.

Sz. L.